

MALÝ, ALE ODVÁŽNY

Prinavrátiť tohto teriéra do aktívnej poľovníckej praxe sa v súčasnosti usiluje zopár aktívnych priaznivcov.

Sealyham teriér

O vznik plemena sa v druhej polovici 19. storočia zaslúžil kapitán John Tucker-Edwards, ktorý žil na panstve Sealyham House v grófstve Pembrokeshire v južnom Walese. Názov panstva bol odvodený od starého waleského poľovníckeho výrazu *seal* – stopa vydry. John Edwards bol nielen vášnivý poľovník, ale aj milovník teriérov. Dôraz kládol na ich pracovnú stránku. Po určitom čase sa mu podarilo vyšľachtiť populáciu, ktorá spĺňala všetky predpoklady na uznanie za samostatné plemeno. Predpokladá sa, že v sealyhamskom teriérovi koluje krv hrubosrstého foxteriéra, Dandie Dinmont teriéra či West Highland White teriéra. Vo Veľkej Británii popu-

larita plemena rástla už v čase jeho oficiálneho zaradenia do Kennel Clubu. Poľovníci sa však obávali, aby sealyham nestratil svoje jedinečné vlastnosti a nestal sa z neho iba spoločenský a výstavný pes. Preto založili pracovný chovateľský klub, ktorého

úlohou bolo overovať lovecké vlohy jedincov. Do chovu sa dostali až po preskúšaní odvahy v umelom jazvečom brlohu. V súčasnosti má tento teriér vo svete najmä postavenie domáceho spoločníka. Našťastie stále existujú ľudia, ktorí uprednostňujú jeho

Vizitka

Meno psa: MALA Ross Cynopolis

Dátum narodenia: 28. 9. 2007

Otec: OZZY SEALY Ross Cynopolis

Matka: DANINE NAIDOO von der Loewenburg

Majiteľka: Petra Jakubčová

Skúšky: FSMP I. cena, FD II. cena, SD II. cena

Výstavy: VN, 3xCAJC, 5xCAC, 2xCC, 1xCACIB, Klubový víťaz mladých 2008, Víťaz triedy, EAST WINNER 2010, Oblastný víťaz, Víťaz špeciálnej výstavy 2011, Slovenský šampión krásy mladých, Slovenský šampión krásy

pracovitosť a poľovnícke zanie-
tenie.

Piaty rok

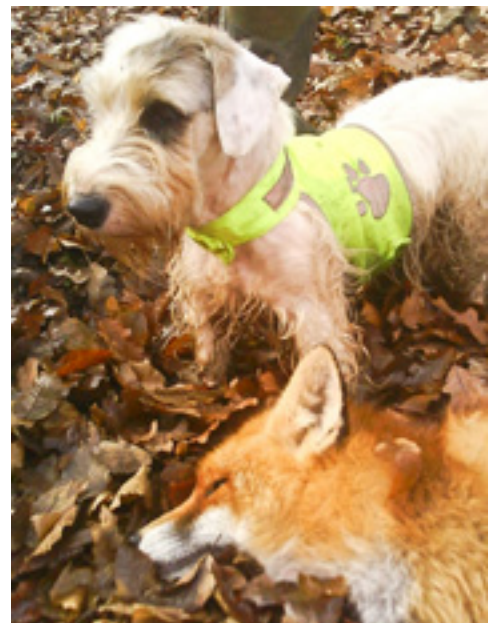
„Kynológia ma zaujímala od malička. Ako štvorročná som si vydupala prvého psa, sučku hrubosrstého jazvečíka. Kúpil mi ju starý otec. Hoci som bola ešte dieťa, uvedomovala som si vzácnosť tohto daru. Môj otec ako skúsený poľovník a kynológ ju pripravil na LSMP a absolvovali sme aj výstavu. V poľovníckej rodine sučka nemala núdzu o poľovačky, na mojich pleciach bolo kŕmenie, venčenie a čistenie koterca,“ hovorí Petra Jakubčová, ktorá sa chovu jazvečíkov venovala sedemnášť rokov. Po smrti poslednej sučky sa obzerala po novom psíkovi. „Vtedy mi zavolała jedna pani z Košíc. Potrebovala vycvičiť staršie šteniatko sealyham teriéra. Priniesla mi ho a počas krátkeho obdobia som sa zoznámila s jeho povahou. Definovala by som ho ako kombináciu jazvečíka a teriéra. Na rozdiel od bežnejších poľovných plemien teriérov je však o niečo jemnejší. Tak mi učaroval, že som sa kontaktovala s chovateľmi z Košíc. Môj záujem

ich nadchol a jedno šteniatko mi darovali. Tomuto plemenu sa venujem už piaty rok a chcem v tom pokračovať.“

„Cestovná“ veľkosť

Petru si sealyham získal najmä svojou povahou. Hodí sa k jej životnému štýlu, vyhovuje jej malým vzrastom, hlavne pri cestovaní, a ovládateľnosťou. Je spoločenský, často sa postará o komické momenty a dobrú zábavu. „Napriek typickému nevyčerpatel'nému teriérskeму temperamentu je to pokojný a rozvážny spoločník. Miluje obdiv a pozornosť ľudí, rád sa hrá s deťmi, znesie od nich takmer všetko a neútočí. Dokáže sa prispôbiť akémukoľvek prostrediu, učí sa rýchlo, bez nátlaku či zvýšeného hlasu. Prejavuje sa ako výborný strážca, no nikdy nešteká zbytočne. Pohyb na ulici si takmer nevšíma, reaguje iba na prichádzajúcu návštevu. Na poľovačke sa mení na tvrdé, nebojácne plemeno, ktoré sa nikdy nevzdáva. Má výbornú orientačnú schopnosť, vždy sa vráti po vlastnej stope. Za zápornú vlastnosť možno považovať jeho občasnú dominanciu.“ Sealyham

**Sealyham si
„svoj“ úlovok
vždy pozorne
stráži.**

„Dokáže sa prispôbiť akémukoľvek prostrediu, učí sa rýchlo, bez nátlaku či zvýšeného hlasu.“

**Pri dohľadávkach je dôsledný
a pracuje s nasadením.**

je síce tvrdohlavý, no nie až tak ako iné teriery. Je to však pes jedného pána. Povelý síce prijíma aj od ostatných členov rodiny, ale neochotne a až na niekoľký pokus.

Pri správnom vedení a výcviku je z neho spoľahlivý a zodpovedný poľovník, vhodný na všetky druhy poľovačiek. „Dokáže vytiahnuť bažanta či kačicu z krovu. Diviaky pomaly durí pred honcami, nemá strach skočiť do hustých húštin, ktoré sú ťažko priechodné pre veľké psy. Napriek krátkym nohám sa nikdy neunaví. Pre mňa je dôležité, že s jedným psíkom môžem ísť na spoločnú poľovačku na diviaky, na posed, použiť ho na dohľadávku aj na aport kačice.“

Diviakov sa nebojí

„Na spoločných poľovačkách dokáže sealyham výborne držať

Petrine teriery dosahujú úspechy aj na výstavách.

tempo s ostatnými psami. Zver durí na krátke vzdialenosti, zbytočne ju nepreháňa. Púšťa sa aj do hustých porastov a krovín. Pri dohľadaní postrieľanej zveri býva mimoriadne úspešný. Záver stopy vypracováva každý môj pes

individuálne. Pes Oliver a sučka Melanie hlásia každú zver, sučka Mala iba nezhasnúť.“

Podľa slov chovateľky ide o všestranné plemeno. Miluje dokonca vodu, do plávania ho netreba nútiť. „Moje teriery skáču do vody automaticky, bez zaváhania. Využívam ich však prevažne na spoločné poľovačky na diviaky. Okrem toho sú to skvelí spoločníci na posedoch. Hrejú ma na kolenách, sú ticho a najmä – vďaka pohybu nosa a uší sa dá predvídať, z ktorého smeru prichádza zver. V prípade potreby je psík hneď poruke na dohľadávku. Na brlohárčenie ich používam minimálne, aj keď naň boli šľachtené. Myslím, že každý chovateľ si dobre rozmyslí, či pošle takého cenného psa do brloha. Samozrejme, aj diviak dokáže psíka poraniť, no sealyham si udržiava odstup a nejde na tesný kontakt. Keď však prídem na poľovačku, zväčša sa nevyhnem posmeškom. Väčšina poľovníkov si spočiatku myslí, že je to obyčajný „gaučák“, niečo ako maltezák. No na konci poľovačky počúvam samé pochvaly, každý totiž zistí, že tieto malé biele psy naozaj pracujú a diviakov sa neboja. Takto sme presvedčili aj skupinu poľovníkov na jednej host'ovskej poľovačke, kde videli toto plemeno prvýkrát. V pohone skupina kopovov a sučka Mala vydurili čriedu diviakov. Sučka ich prenasledovala o trochu pomalšie a cestou zachytila pofarbenú stopu postreleného diviaka, ktorého v tom zhone nikto z nás nezaregistroval. Diviak sa odčlenil od skupiny a ťahal sa do doliny. Prudkým svahom sa za ním rozbehla a hlasito ho prenasledovala. Postrieľaného diviaka dohľadala a zotrvala pri ňom až do nášho príchodu. Všetci, čo ju počuli a videli, určite zmenili názor na toto plemeno.“

Pozor na mrkvu

„Výcviku, respektíve základnej poslušnosti sa začínam venovať skoro, samozrejme, podľa povahy a vyzretosti psa. Od prvých chvíľ treba dávať pozor na prípadné zlozvyky a určiť pravidlá, čo sa smie a čo sa nesmie. Nikdy nedovoľte, aby si šteniatko robilo, čo chce. V dospelosti ho to len ťaž-

STRUČNÝ ŠTANDARD PLEMENA

Sealyham teriér

Krajina pôvodu: Veľká Británia.

Originálny názov: Sealyham Terrier.

Klasifikácia FCI: skupina 3 – teriery, sekcia 2 – nízkonohé teriery, bez skúšky.

Celkový vzhľad: voľne sa pohybujúci, aktívny a vyvážený.

Povaha a správanie: húževnatý, odvážny, aktívny, priateľský, ľahko ovládateľný a verný.

Hlava a temeno: mierne vyklenuté a široké medzi ušami.

Núcháč: čierny.

Čeluste a chrup: pravidelné a silné zuby s dobre do seba zapadajúcimi očnými zubami, veľkými v pomere k veľkosti psa. Čeluste silné, s perfektným, pravidelným a úplným nožnicovým zhryzom.

Oči: tmavé, dobre uložené, okrúhle, stredne veľké, uprednostňujú sa čierne okraje viečok.

Uši: stredne veľké, na špicu mierne zaoblené, nesené po bokoch líc.

Krk: primerane dlhý, silný a svalnatý.

Trup: stredne dlhý, ohybný.

Chrbát: rovný.

Hrudník: široký a hlboký, dobre uložený medzi hrudnými končatinami.

Chvost: stredne dlhý, pri koreni hrubý, so zaoblenou špicou. Nasadený v jednej línii s chrbtom, vztýčený.

Predné končatiny: krátke a silné.

Zadné končatiny: pozoruhodne silné v pomere k veľkosti psa.

Labky: okrúhle mačacie, dobre vyplnené vankúšiky. Labky smerujú priamo dopredu.

Pohyb: čulý a energický, s výdatným záberom.

Srsť: dlhá, tvrdá, drôtová krycia srst' a podsada odolná proti počasiu.

Farba: čistobiela alebo biela so žltými, hnedými, modrými alebo jazvečiami znakmi na hlave a na ušiach.

Veľkosť a hmotnosť: výška v kohútiku by nemala prekročiť 31 cm. Ideálna hmotnosť: psy 9 kg, sučky 8,2 kg.

Chyby: každá odchýlka od uvedených bodov sa má pokladať za chybu, ktorej hodnotenie je v presnom pomere k stupňu odchýlky.

Poznámka: psy musia mať obidva normálne vyvinuté semenníky úplne zostúpené v miešku.

ko odnaučíte. K „poľovníckemu“ výcviku pristupujem približne vo veku šiestich mesiacov. Psíka pripravujem na stopu pomaly a postupne. Najprv krátka, rovná stopa, kde ho usmerňujem a ak z nej zide, opravujem ho. Na jej konci je ratica, s ktorou sa potom pohráme. Psov často povzbudzujem. Vôbec ich to nekazí, nerozptyľuje a na poľovačkách pracujú samostatne, aj keď ma nepočujú a nevidia. V diviačom oplôtku som zatiaľ nemala problém ani s jedným psom. Hneď pri prvom vypustení sa rozbehli a nebojácne začali diviaka duriť. Strelba im tiež vôbec neprekáža, pokojne sedia, až kým sa nezačne poľovačka.“
Sealyham nie je náročný, môžete ho držať vonku aj v byte, správa sa slušne, neničí veci, neskáče po

nábytku a väčšinu času prespí. Jedincom bez dostatočnej dávky pohybu však hrozí nadváha. Aj keď si rád pochutná na dobrotách, so stravou problémy nie sú. „Kŕmim granulami, občas pridám varené mäso. Čo sa týka mrkvy, treba dávať pozor. Pri jej pravidelnom prísune srst' mení farbu, začne žltnúť až červeniť.“ Dlhá srst' je asi jedinou nevýhodou v teréne, v snehu sa na nej tvoria zlepené zmrznuté guľôčky. Nie je to však žiadna prekážka v aktívnom poľovaní. „Srst' upravujem trimovaním tri až štyri razy ročne, na lícach a pod krkom ju strihám strojčekom.“ Mimochodom, je to ideálny pes pre alergikov, pretože neplzne. V porovnaní s inými plemenami sa považuje za zdravé, ojedinele sa môžu vyskytnúť

problémy s chrbticou, imunitou alebo alergiou.

Štyria zverenci

Pre Petru je prvoradé odchovávať sealyhamov – budúcich poľovníkov, teda šteniatka po pracovne vedených rodičoch. Momentálne má štyroch jedincov tohto plemena, jedného psa, dve sučky a šteniatko Abriu, ktoré ostáva v jej chove. Na Slovensku dnes evidujeme približne 25 sealyhamov, z toho len päť je poľovne vedených. „Bola by som veľmi rada, keby sa plemeno znova vrátilo do poľovníckej praxe. Nesmierne si vážim jeho neoceniteľnú vernosť a poľovnú všestrannosť.“

Text: Marianna Rajska,

Malý, ale odvážny teriér nemá strach ani pred dospelým diviakom.

„Psov často povzbudzujem. Vôbec ich to nekazí a na poľovačkách pracujú samostatne, aj keď ma nepočujú a nevidia.“